

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

**Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej
z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej
i posiadania mienia**

§ 1	Postanowienia ogólne	3
§ 2	Definicje	3
§ 3	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	5
§ 4	Czasowy zakres pokrycia	5
§ 5	Ryzyka wyłączone z zakresu ubezpieczenia	5
§ 6	Świadczenia	9
§ 7	Umowa ubezpieczenia. Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności ...	10
§ 8	Suma gwarancyjna	12
§ 9	Składka ubezpieczeniowa	13
§ 10	Wysokość składki	13
§ 11	Prawa i obowiązki stron umowy ubezpieczenia	14
§ 12	Ustalenie i wypłata odszkodowania	15
§ 13	Sprawy sporne	16
§ 14	Roszczenia regresowe	17
§ 15	Zawiadomienia i oświadczenia	17
§ 16	Wejście OWU w życie	17
§ 17	Klauzule dodatkowe	17
KLAUZULE:		
Klauzula 1	Włączenie odpowiedzialności za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	18
Klauzula 1a	Włączenie odpowiedzialności za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z włączeniem terytorium USA, Kanady i terenów pozostających pod ich jurysdykcją	18
Klauzula 2	Włączenie odpowiedzialności za szkody w pomieszczeniach i budynkach będących przedmiotem najmu, dzierżawy lub użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy o podobnym charakterze	19
Klauzula 3	Włączenie odpowiedzialności za szkody w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze	19
Klauzula 4	Włączenie odpowiedzialności za szkody osobowe wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (OC pracodawcy)	19
Klauzula 4a	Włączenie odpowiedzialności za szkody osobowe i/lub rzeczowe wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (OC pracodawcy)	20
Klauzula 5	Włączenie odpowiedzialności za szkody w środkach transportu należących do osób trzecich powstałych podczas lub wskutek ich załadunku oraz rozładunku	20
Klauzula 6	Włączenie odpowiedzialności za szkody powstałe pośrednio lub bezpośrednio z emisji, wycieku, uwalniania się lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych	21
Klauzula 7	Włączenie odpowiedzialności za szkody spowodowane w związku z organizowaniem imprez	21
Klauzula 8	Włączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez podwykonawców	22

Klauzula 9	Włączenie odpowiedzialności za szkody w rzeczach ruchomych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub też stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego	22
Klauzula 10	Włączenie odpowiedzialności za szkody powodujące roszczenia pomiędzy Ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (odpowiedzialność wzajemna)	23
Klauzula 11	Włączenie odpowiedzialności cywilnej wspólnoty mieszkaniowej	24
Klauzula 12	Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody poniesione przez osoby trzecie z powodu wadliwości produktu finalnego, powstającego dopiero w wyniku połączenia lub zmieszania produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego z innymi wyrobami (pomieszanie, połączenie)	24
Klauzula 13	Włączenie odpowiedzialności za szkody poniesione przez osoby trzecie, z powodu wadliwości wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przerobione za pomocą maszyn, urządzeń i ich części wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego	25
Klauzula 14	Włączenie odpowiedzialności za szkody poniesione przez osoby trzecie na dalsze przetworzenie lub dalszą obróbkę wadliwych produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego, bez ich łączenia lub mieszania z innymi wyrobami, jeżeli produkt końcowy powstający w wyniku przetworzenia lub dalszej obróbki nie może być sprzedany	26
Klauzula 15	Włączenie odpowiedzialności za koszty osób trzecich poniesione na usunięcie, demontaż lub odstonięcie wadliwych produktów oraz na montaż, umocowanie lub położenie produktu bez wad	27
Klauzula 16	Włączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez dostarczoną lub wyprodukowaną energię oraz szkody wynikłe z niedostarczenia energii lub dostarczenia energii o parametrach innych niż uzgodnione	29
Klauzula 17	Włączenie odpowiedzialności za czyste szkody majątkowe	29
Klauzula 18	Włączenie odpowiedzialności za szkody wynikłe z posiadania czy użytkowania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innego sprzętu wywołującego drgania lub wibracje	30
Klauzula 19	Włączenie odpowiedzialności za szkody wynikłe z prowadzenia prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych	30
Klauzula 20	Włączenie odpowiedzialności za szkody polegające na utracie, zaginięciu lub zniszczeniu dokumentów powierzonych ubezpieczonemu	31

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i posiadania mienia

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia (zwane dalej OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawieranych przez Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. (zwane dalej Gothaer TU S.A.) z osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzącymi we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową, zwanymi dalej Ubezpieczającymi.
2. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć na uzgodnionych przez strony warunkach odmiennych od postanowień niniejszych OWU. Wszelkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od OWU, a także zmiany zawartej umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Na bazie niniejszych OWU nie można ubezpieczyć szkód wynikających/powstałych w związku:
  - 1) z wykonywaniem umowy przewozu lub spedycji,
  - 2) z użytkowaniem statków lub innych urządzeń pływających w przypadku gdy odpowiedzialność cywilna z tego tytułu regulowana jest przez Kodeks Morski, statków lub innych urządzeń powietrznych oraz kosmicznych,
  - 3) z obowiązkiem objęcia odpowiedzialności Ubezpieczonego systemem ubezpieczeń obowiązkowych, w tym także obowiązkowym ubezpieczeniem posiadaczy pojazdów mechanicznych. W odniesieniu do zawodów, przy wykonywaniu których w świetle obowiązującego prawa konieczne jest zawarcie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej, niniejszych warunków nie można stosować także jako dobrowolnego ubezpieczenia w tym przedmiocie.

§ 2 Definicje

Użyte w niniejszych warunkach terminy mają następujące znaczenie:

1. Zakres podmiotowy:
  - 1) **Ubezpieczający** — ten kto zawarł umowę ubezpieczenia na swoją rzecz lub na cudzy rachunek,
  - 2) **Ubezpieczony** — przedsiębiorca, na rachunek którego Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia i którego odpowiedzialność cywilna jest objęta ubezpieczeniem w zakresie wskazanym w umowie,
  - 3) **osoba trzecia** — każda osoba nie będąca stroną stosunku ubezpieczenia,
  - 4) **przedsiębiorca** — osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, której przepisy szczególne przyznają zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową,
  - 5) **osoby bliskie** — małżonkowie, osoby pozostające w konkubinacie, rodzeństwo, wstępni, zstępni, teściowie, zięciowie, synowie, ojczy, macocha, pasierb, pasierbica, przysposobieni i przysposabiający,
  - 6) **podwykonawca** — osoba fizyczna nie będąca pracownikiem, osoba prawna lub jednostka nieposiadająca osobowości prawnej, której Ubezpieczony powierzył wykonanie określonych czynności, prac lub usług,
  - 7) **pracownik** — osoba fizyczna zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę lub umów cywilno-

-prawnych z wyłączeniem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (nie dotyczy kontraktów menedżerskich); za pracownika uważa się również praktykanta, wolontariusza, stażystę, pracownika tymczasowego, którym Ubezpieczony powierzył wykonywanie określonych czynności na jego rzecz i pod jego kierownictwem.

2. Zakres przedmiotowy:

- 1) **wypadek ubezpieczeniowy** — wystąpienie w okresie ubezpieczenia szkody objętej ubezpieczeniem, za którą ubezpieczony ponosi odpowiedzialność,
- 2) **szkoda rzeczowa** — uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy oraz straty pozostające z nimi w normalnym związku przyczynowym, poniesione przez tego samego poszkodowanego,
- 3) **szkoda osobowa** — śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia wraz z uszczerbkiem poniesionym w ich następstwie,
- 4) **czysta szkoda majątkowa** — szkoda nie będąca konsekwencją ani szkody osobowej ani szkody rzeczowej. Utrata rzeczy w tym także utrata możliwości korzystania z rzeczy nie jest traktowana jako czysta szkoda majątkowa,
- 5) **produkt** — rzecz ruchoma, nawet stanowiąca część innej rzeczy ruchomej lub nieruchomości, wytworzona, sprzedana, dostarczona, dystrybuowana, przetwarzana przez Ubezpieczonego albo w jego imieniu, która w chwili powstania szkody nie znajdowała się w posiadaniu Ubezpieczonego a za którą Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność,

Za produkt nie uważa się nieruchomości, choćby były wprowadzone do obrotu rynkowego. Na potrzeby ubezpieczenia przyjmuje się, że energia jest również rzeczą,
- 6) **odpowiedzialność za produkt** — odpowiedzialność za szkody wyrządzone wadą produktu a także błędnym doradztwem dotyczącym jego zastosowania lub dostarczeniem produktu innego niż zamówiony,
- 7) **odpowiedzialność za wykonane usługi** — odpowiedzialność za szkody wyrządzone wadliwym wykonaniem prac lub usług przekazanych odbiorcy,
- 8) **ryzyko ubezpieczeniowe** — działalność Ubezpieczonego wskazana w dokumencie ubezpieczenia i objęta ochroną ubezpieczeniową oraz związane z nią posiadane mienie,
- 9) **terroryzm** — nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywarcie wpływu na władze publiczne, wprowadzenie chaosu, zastraszanie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy, dokonana przez osoby działające w imieniu własnym, na rzecz lub wspólnie z jakimikolwiek organizacjami lub rządami,
- 10) **wartości pieniężne** — krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, czek, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę, złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, platyna i pozostałe metale z grupy platynowców,
- 11) **substancje niebezpieczne** — pierwiastki chemiczne lub ich związki w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostaną uzyskane za pomocą procesu produkcyjnego jak również ich mieszaniny, które ze względu na swoje właściwości chemiczne, biologiczne lub promieniotwórcze mogą spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska.

3. Suma gwarancyjna:

- 1) **franszyza redukcyjna** — procentowo lub kwotowo określona wartość pomniejszająca wypłacone Poszkodowanemu odszkodowanie w odniesieniu do każdego z wypadków ubezpieczeniowych. W przypadku szkody wyczerpującej ostatecznie oferowaną sumę gwarancyjną franszyzy redukcyjnej nie stosuje się,
- 2) **podlimit** — limit ustalony w ramach sumy gwarancyjnej, stanowiący ograniczenie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. z tytułu ryzyk nim objętych.

§ 3

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest ustawowa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe, wyrządzone osobom trzecim, w zakresie ubezpieczonych ryzyk. Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody wyrządzone z winy nieumyślnej, jak również wskutek rażącego niedbalstwa.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za podwykonawców oraz szkody spowodowane przez pojazdy wolnobieżne.
3. O ile nie umówiono się inaczej ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za produkt i wykonane usługi.
4. Zakres ubezpieczenia może być modyfikowany dodatkowo na warunkach określonych w §17 OWU.
5. Umowa ubezpieczenia zawarta na podstawie niniejszych warunków nie obejmuje roszczeń o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania, roszczeń związanych z wykonaniem zastępczym oraz zwrotu kosztów poniesionych na poczet wykonania zobowiązania.
6. Ubezpieczeniem nie są objęte roszczenia wynikające z przepisów o rękojmi i gwarancji.

§ 4

Czasowy zakres pokrycia

1. Ubezpieczenie obejmuje wypadki, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia jednakże odpowiedzialność Gothaer TU S.A. istnieje w sytuacji gdy roszczenia z ich tytułu zostały zgłoszone przed upływem terminu przedawnienia.
2. Wszystkie szkody wynikające z tej samej przyczyny np. w wyniku tego samego błędu projektowego, konstrukcyjnego, produkcyjnego, informacyjnego lub w razie dostawy produktów posiadających tę samą wadę(szkoda seryjna), niezależnie od terminu ich wystąpienia traktuje się jako jeden wypadek ubezpieczeniowy a za datę jego wystąpienia przyjmuje się dla celów ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A., datę powstania pierwszej z nich.
3. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie szkody z danej serii, pod warunkiem, że pierwsza z nich wystąpiła w okresie ubezpieczenia. W takim przypadku ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie szkody z danej serii, nawet jeśli wystąpiły po upływie okresu ubezpieczenia.
4. W przypadku wątpliwości co do momentu powstania szkody osobowej, przyjmuje się że jest to dzień w którym Poszkodowany po raz pierwszy skonsultował się z lekarzem w związku z objawami, które były przedmiotem roszczenia.

§ 5

Ryzyka wyłączone z zakresu ubezpieczenia

1. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje i Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody:

Wyłączenia podmiotowe

- 1) wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczonemu,
- 2) wyrządzone spółkom, w których Ubezpieczony jest udziałowcem/ wspólnikiem(partnerem)/ akcjonariuszem,

Wina umyślna, używki

- 3) wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczonego lub/i osoby za które ponosi odpowiedzialność. W odniesieniu do odpowiedzialności za produkt oraz odpowiedzialności za wykonane usługi wiedza Ubezpieczonego lub osoby/i osób za które ponosi odpowiedzialność o ich wadliwości traktowana jest jako działanie umyślne. W przypadku wykonywania działalności bez wymaganych uprawnień, zezwoleń lub kwalifikacji w sytuacji, gdy jest to wymagane przepisami prawa, szkody w związku z tym powstałe będą traktowane jako wyrządzone z winy umyślnej,
- 4) spowodowane przez Ubezpieczonego lub/i osoby za które ponosi odpowiedzialność stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości - w rozumieniu art. 46 ust. 2 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi lub będące pod wpływem narkotyków, leków psychotropowych, środków odurzających lub środków zastępczych - w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

Dobra osobiste, wady prawne, roszczenia o charakterze karnym

- 5) związane z naruszeniem dóbr osobistych, praw własności intelektualnej, praw autorskich, patentów, znaków towarowych oraz przepisów o nieuczciwej konkurencji,
- 6) polegające na zapłacie jakichkolwiek kar pieniężnych w tym kar umownych, grzywien sądowych lub administracyjnych, zadatków, odszkodowań z tytułu odstąpienia od umowy, podatków lub opłat manipulacyjnych oraz odsetek, odszkodowań o charakterze karnym w szczególności punitive and exemplary damages lub jakichkolwiek innych zobowiązań o charakterze publiczno-prawnym,

Odpowiedzialność umowna

- 7) wynikające z umownego rozszerzenia odpowiedzialności ponad odpowiedzialność uregulowaną przepisami prawa lub z umownego przejścia odpowiedzialności cywilnej innej osoby (podmiotu),

OC za produkt

- 8) powodujących roszczenia opisane w §3 ust. 5,
- 9) spowodowane wadą produktu, który przed wprowadzeniem do obrotu nie był wystarczająco przetestowany w zakresie wykorzystania lub funkcjonowania zgodnie z przeznaczeniem z uwzględnieniem obowiązujących standardów nauki i techniki,
- 10) wyrządzone przez produkt użyty w lotnictwie lub statkach kosmicznych jak również szkody związane z produkcją, konserwacją oraz obsługą statków powietrznych lub kosmicznych,
- 11) wyrządzone przez nieprzetworzone produkty rolne, naturalne i pochodzące z myślistwa,
- 12) wyrządzone przez produkt zawierający silikon wykorzystywany do celów medycznych,
- 13) wyrządzone przez produkt zawierający krew ludzką, osocze lub substancje krwiopochodne,
- 14) spowodowane przez środki antykoncepcyjne,
- 15) spowodowane przez wyroby tytoniowe,
- 16) powstałe w samym produkcie,

O charakterze ogólnym

- 17) związane/wynikające z działalności określonej w §1 ust. 3 OWU,
  - 18) osobowe wynikające z przeniesienia chorób zakaźnych, lub rzeczowe które powstały na skutek przeniesienia choroby przez zwierzęta należące, hodowane lub sprzedawane przez Ubezpieczonego w sytuacji gdy wiedział on o chorobie lub powinien był wiedzieć przy dotożeniu należytej staranności,
  - 19) powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego a także spowodowane przez organizmy modyfikowane genetycznie,
  - 20) spowodowane działaniem energii jądrowej, promieniowaniem jonizującym, laserowym, maserowym, skażeniem radioaktywnym lub działaniem pola magnetycznego lub elektromagnetycznego,
  - 21) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wyjątkowego, strajków, lokautu, wandalizmu, sabotażu lub aktów terroru,
  - 22) wyrządzone przez powolne lub długotrwałe działanie temperatury, gazów, pary, wód odpływowych, wilgoci, pyłu, sadzy, dymu, wstrząsów, drgań, hałasu, tworzenie się zagrzybienia, zapadnięcie się terenu lub obsunięcie się ziemi,
  - 23) wyrządzone przez azbest, formaldehydy, dioksyny, krew lub produkty krwiopochodne,
  - 24) związane ze składowaniem, wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, wykorzystaniem, handlem lub transportem materiałów wybuchowych, pirotechnicznych lub amunicji,
  - 25) spowodowane składowaniem odpadów,
  - 26) spowodowane przez zwierzynę łowną lub leśną oraz przy wypasie zwierząt,
  - 27) w wartościach pieniężnych, dziełach sztuki, zbiorach filatelistycznych,
  - 28) wynikające z wprowadzającej w błąd reklamy czy też ogłoszenia,
  - 29) wyrządzone przez wszelkiego rodzaju wirusy komputerowe lub innego rodzaju programy zakłócające pracę jakiegokolwiek programu, komputera czy telefonu,
  - 30) wynikające z niemożności odczytania lub nieprawidłowego odczytania daty wynikające z faktu, że w systemach komputerowych czy oprogramowaniu (software), sprzęcie komputerowych (hardware) lub innych systemach elektronicznych, pola przechowujące liczbę roku są odtwarzane z niewystarczającą liczbą znaków,
  - 31) regulowane przepisami dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004r. w sprawie odpowiedzialności za szkody w środowisku w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym w środowisku naturalnym,
  - 32) górnicze i geologiczne.
2. O ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony poprzez włączenie dodatkowych klauzul określonych w §17 OWU Gothaer TU S.A. nie odpowiada za szkody:

Zakres terytorialny

- 1) powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli 1 lub 1a) chyba że szkoda została wyrządzona:
  - a) przez pracowników Ubezpieczonego podczas podróży służbowych z wyłączeniem jednak szkód powstałych na terytorium USA, Kanady i terytoriów pozostających pod ich jurysdykcją,
  - b) przez produkty nabyte na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem jednak szkód powstałych na terytorium USA, Kanady i terytoriów pozosta-

jących pod ich jurysdykcją pod warunkiem że produkt został wprowadzony do obrotu przez Ubezpieczonego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym nie był on ani przygotowany do eksportu, ani Ubezpieczony nie wiedział że zostanie on wyeksportowany (eksport pośredni). Powyższa zasada ma zastosowanie także w przypadku rzeczy będących przedmiotem naprawy, serwisu, obróbki, czyszczenia lub innych czynności wykonywanych na tych rzeczach przez Ubezpieczonego,

Najem

- 2) w pomieszczeniach i budynkach będących przedmiotem najmu, dzierżawy lub użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy o podobnym charakterze (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 2),
- 3) w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu oraz innych umów o podobnym charakterze (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 3),

Pracodawca

- 4) wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 4 lub 4a),

Prace ładunkowe

- 5) wyrządzone podczas prac ładunkowych (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 5),

Środowisko

- 6) powstałe bezpośrednio lub pośrednio w wyniku emisji, wycieku, uwolnienia lub innej formy przedostania się do powietrza, gruntu i wody, jakichkolwiek substancji niebezpiecznych (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 6),

Imprezy

- 7) powstałe w związku z organizowaniem imprez (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 7),

Odpowiedzialność Podwykonawcy bez prawa do regresu

- 8) szkody wyrządzone przez podwykonawców działających w imieniu i na rzecz Ubezpieczonego (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 8),

Mienie w pieczy i przyjęte celem wykonania usługi

- 9) w rzeczach ruchomych znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub też stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 9),

OC wzajemna

- 10) powodujące roszczenia pomiędzy Ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 10),

Wspólnota mieszkaniowa

- 11) wyrządzone przez wspólnotę mieszkaniową w związku z posiadaniem i użytkowaniem części wspólnej nieruchomości (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 11),

OC za produkt

- 12) poniesione przez osoby trzecie z powodu wadliwości produktu końcowego,

powstającego dopiero w wyniku połączenia lub zmieszania produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego z innymi wyrobami. Niniejsze wyłączenie nie dotyczy szkód osobowych i rzeczowych wyrządzonych przez wadliwy produkt końcowy (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 12),

- 13) poniesione przez osoby trzecie z powodu wadliwości wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przerobione za pomocą maszyn, urządzeń i ich części wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego. Niniejsze wyłączenie nie dotyczy szkód osobowych i rzeczowych wyrządzonych przez wadliwy produkt końcowy (włączenie zgodnie z Klauzulą nr 13),
- 14) poniesione przez osoby trzecie z powodu wadliwości produktu końcowego, powstającego w wyniku dalszego przetworzenia lub dalszej obróbki produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego. Niniejsze wyłączenie nie dotyczy szkód osobowych i rzeczowych wyrządzonych przez wadliwy produkt końcowy (włączenie zgodnie z Klauzulą nr 14),
- 15) w postaci wszelkich nakładów poniesionych przez osoby trzecie na usunięcie, demontaż lub odstąpienie wadliwych produktów oraz na montaż, umocowanie lub położenie produktu bez wad (włączenie zgodnie z Klauzulą nr 15),
- 16) szkód wyrządzonych przez dostarczoną lub wyprodukowaną energię oraz szkód wynikłych z niedostarczenia energii lub dostarczenia energii o parametrach innych niż uzgodnione (włączenie zgodnie z Klauzulą nr 16),

Czyste szkody majątkowe

- 17) polegające na wystąpieniu czystych szkód majątkowych (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 17),

Młoty pneumatyczne, kafary, prace rozbiórkowe

- 18) wynikłe z posiadania czy użytkowania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innego sprzętu wywołującego drgania lub wibracje (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 18),
- 19) wynikłe z prowadzenia prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 19),

Dokumenty

- 20) polegające na utracie, zaginięciu lub zniszczeniu dokumentów powierzonych Ubezpieczonemu w związku z prowadzona przez niego działalnością objętą ubezpieczeniem (włączenie w zakresie określonym w Klauzuli nr 20).

§ 6 Świadczenia

1. W granicach swej odpowiedzialności, do wysokości sumy gwarancyjnej, Gothaer TU S.A. zobowiązane jest do:
  - 1) zbadania zasadności wysuwanych przeciwko Ubezpieczonemu roszczeń,
  - 2) wypłaty odszkodowania, które Ubezpieczony zobowiązany jest zapłacić osobie poszkodowanej a którego wysokość została ustalona przez Gothaer TU S.A. na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. O ile wypadek ubezpieczeniowy objęty jest ubezpieczeniem Gothaer TU S.A. pokrywa także:
  - 1) koszty wynagrodzenia ekspertów powołanych w uzgodnieniu z Gothaer TU S.A. w celu ustalenia okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody. W przypadku szkód powstałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej koszty pokrywane są ponad sumę gwarancyjną. W sytuacji gdy wysokość roszczeń wynikających

z wypadku przekracza sumę gwarancyjną, Gothaer TU S.A. pokryje koszty w proporcji odpowiadającej stosunkowi sumy gwarancyjnej do wysokości roszczeń. W przypadku szkód powstałych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej koszty ekspertów pokrywane są w granicach sumy gwarancyjnej,

- 2) niezbędne koszty zastępstwa procesowego w sporze prowadzonym na polecenie Gothaer TU S.A. lub za jego zgodą. W przypadku szkód powstałych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej koszty pokrywane są ponad sumę gwarancyjną. W sytuacji gdy wysokość roszczeń wynikających z wypadku przekracza sumę gwarancyjną, Gothaer TU S.A. pokryje koszty w proporcji odpowiadającej stosunkowi sumy gwarancyjnej do wysokości roszczeń również wtedy, gdy jeden wypadek prowadzi do kilku procesów sądowych. W powyższych sytuacjach wypłata kwoty równej sumie gwarancyjnej oraz proporcjonalne pokrycie powstałych już kosztów związanych z zastępstwem procesowym zwalnia Gothaer TU S.A. z obowiązku dalszych świadczeń.

W przypadku szkód powstałych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej koszty zastępstwa procesowego pokrywane są w granicach sumy gwarancyjnej,

- 3) koszty wynikłe z zastosowania przez Ubezpieczonego po zajściu wypadku ubezpieczeniowego środków w celu zapobieżenia lub zmniejszenia jej rozmiarów, nawet jeżeli okazały się bezskuteczne. Koszty pokrywane są w ramach sumy gwarancyjnej.
3. Pokrycie kosztów o których mowa w ust. 2 ponad sumę gwarancyjną nie jest możliwe w przypadku gdy oferowana suma gwarancyjna jest równa lub wyższa niż 20 000 000 zł na jeden wypadek ubezpieczeniowy.
4. Gothaer TU S.A. nie odpowiada za dodatkowe koszty, które powstały w związku z brakiem zgody Ubezpieczonego na zawarcie przez Gothaer TU S.A. umowy z poszkodowanym lub zaspokojenie jego roszczeń. Powyższe stosuje się także wówczas, gdy wysokość zasądzonego odszkodowania jest wyższa niż wynikać to miało z proponowanej umowy.
5. O ile nie umówiono się inaczej Gothaer TU S.A. nie pokrywa kosztów wykonania przez Ubezpieczonego zarządzenia tymczasowego sądu o zabezpieczeniu roszczenia o naprawienie szkody. W przypadku włączenia w/w kosztów do ubezpieczenia Gothaer TU S.A. pokrywa je proporcjonalnie do swojego udziału w świadczeniu odszkodowawczym.

§ 7

Umowa ubezpieczenia, okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie zapytania o ofertę, wystosowanego przez Ubezpieczającego oraz informacji podanych przez niego, o które Gothaer TU S.A. zapytywał na piśmie, także poprzez wypełnienie przygotowanych przez Gothaer TU S.A. wniosków czy formularzy. Informacje przekazane przez Ubezpieczającego stanowią integralną część umowy ubezpieczenia.
2. Zapytanie Ubezpieczającego powinno zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) nazwę (imię i nazwisko), adres Ubezpieczającego/Ubezpieczonego,
  - 2) wnioskowany okres ubezpieczenia,
  - 3) wnioskowaną wysokość sumy gwarancyjnej,
  - 4) obrót zrealizowany w okresie poprzedzającym zawarcie ubezpieczenia lub przewidywany w okresie ubezpieczenia,
  - 5) liczbę, wielkość, rodzaj szkód powstałych w okresie ostatnich trzech lat, za których powstanie odpowiedzialny jest Ubezpieczony lub z których roszczenia wysunięto wobec niego w tym okresie,

- 6) precyzyjne określenie rodzaju prowadzonej działalności zgłoszonej do ubezpieczenia. W sytuacji gdy działalność zgłoszona do ubezpieczenia nie stanowi całości faktycznie prowadzonej działalności Ubezpieczający zobowiązany jest o tym poinformować Ubezpieczyciela wskazując, które rodzaje działalności nie są zgłoszone,
  - 7) wnioskowany zakres ubezpieczenia.
3. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (**ubezpieczenie na cudzy rachunek**).
  4. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek wszelkie postanowienia niniejszych OWU, dotyczące Ubezpieczającego, stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego, na rzecz którego zawarto umowę ubezpieczenia.
  5. Obowiązki związane z zawarciem umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek ciążyą na Ubezpieczającym i Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rzecz. Obowiązek opłacenia składki ciąży wyłącznie na Ubezpieczającym.
  6. Obowiązki Ubezpieczającego związane z wykonaniem umowy na cudzy rachunek obciążają Ubezpieczonego od chwili, w której dowiedział się o zawarciu umowy na jego rachunek lub rzecz.
  7. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje wzajemnych roszczeń Ubezpieczającego i Ubezpieczonego oraz pozostałych osób, których skutki działań lub zaniechań objęte są ubezpieczeniem na podstawie danej umowy, chyba że umowa stanowi inaczej.
  8. Ubezpieczający jest obowiązany udzielić Gothaer TU S.A. odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone w formularzu lub inne skierowane do niego na piśmie. Jeżeli Gothaer TU S.A. zawarło umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi Ubezpieczającego na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne. Jeżeli Ubezpieczający działał przez swojego pełnomocnika, to obowiązek ten ciąży również na pełnomocniku i obejmuje także okoliczności znane pełnomocnikowi. Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność wobec Gothaer TU S.A. za prawdziwość oświadczeń swojego pełnomocnika.
  9. Jeżeli Ubezpieczający na pytania zadane w formularzu lub inne zadane na piśmie poda do wiadomości Gothaer TU S.A. okoliczności niezgodne z prawdą, Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki tych okoliczności.
  10. W przypadku ujawnienia okoliczności, która pociągają za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron umowy może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
  11. Gothaer TU S.A. zastrzega sobie prawo do lustracji ubezpieczonego ryzyka również po zawarciu umowy ubezpieczenia.
  12. Gothaer TU S.A. potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia.
  13. O ile nie ustalono inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy.
  14. O ile nie ustalono inaczej, odpowiedzialność Gothaer TU S.A. rozpoczyna się od dnia oznaczonego w dokumencie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następującego po zawarciu umowy i opłaceniu składki lub jej pierwszej raty.
  15. Jeżeli Gothaer TU S.A. wyraził, w formie pisemnej, zgodę na rozpoczęcie ochrony

ubezpieczeniowej przed zaplaceniem składki bądź pierwszej raty składki (płatność odroczone), to ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od daty wskazanej w dokumencie ubezpieczenia.

16. Umowa ubezpieczenia kończy się:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta, chyba że umowa ubezpieczenia wygasa przed tym terminem na skutek innych okoliczności przewidzianych w umowie lub w przepisach prawa,
  - 2) z dniem rozwiązania umowy przed upływem umówionego terminu zakończenia ochrony ubezpieczeniowej na mocy porozumienia stron lub wypowiedzenia,
  - 3) z dniem odstąpienia od umowy w sytuacjach opisanych w ust. 18.
17. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia następuje również po wyczerpaniu sumy gwarancyjnej poprzez wypłatę świadczeń w kwotach równych jej wysokości z zastrzeżeniem postanowień §6 ust. 2 i 3. Wyczerpanie sumy gwarancyjnej jest równoznaczne z wykorzystaniem w całości ochrony ubezpieczeniowej.
18. Jeżeli umowa została zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od zawarcia umowy, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie siedmiu dni od zawarcia umowy ubezpieczenia.
19. Skrócenie okresu udzielania ochrony ubezpieczeniowej nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki za okres, w którym Gothaer TU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
20. Z zastrzeżeniem postanowień §9 ust. 6 umowa ubezpieczenia na czas określony może być wypowiedziana przez Gothaer TU S.A. ze skutkiem natychmiastowym w przypadkach wskazanych w ustawie a także w razie:
  - 1) popełnienia przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego przestępstwa pozostającego w związku z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia,
  - 2) utraty przez Ubezpieczonego uprawnień do wykonywania działalności objętej ubezpieczeniem,
  - 3) zajścia okoliczności, dla których umowa ubezpieczenia przewiduje taki skutek.

§ 8

Suma gwarancyjna

1. Suma gwarancyjna określana jest przez Ubezpieczającego i na jego odpowiedzialność.
2. O ile nie postanowiono inaczej, suma ta stanowi również górną granicę odpowiedzialności Gothaer TU S.A. w odniesieniu do jednego i wszystkich wypadków w okresie ubezpieczenia, łącznie dla szkód rzeczowych i osobowych (z zastrzeżeniem postanowień §3 ust. 4 oraz kosztów wypłacanych w jej ramach w sytuacjach opisanych w §6 ust. 2 i 3).
3. W stosunku do określonych ryzyk, rodzajów szkód bądź z tytułu jednego wypadku ubezpieczeniowego mogą zostać w umowie ubezpieczenia określone indywidualne limity w ramach sumy gwarancyjnej (podlimity).
4. Suma gwarancyjna ulega każdorazowemu zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania. Niniejszą zasadę stosuje się również do podlimitów określonych w §8 ust. 3. Wypłata odszkodowania w ramach podlimitu powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej i podlimitu. Jeżeli na skutek wypłaty odszkodowania z zakresu ogólnego (nieograniczonego podlimitami) suma gwarancyjna zostanie obniżona do wysokości podlimitu, wówczas kolejna wypłata obniży zarówno sumę gwarancyjną, jak i dany podlimit.

5. Na mocy odrębnej umowy uzupełniającej na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu przez niego dodatkowej składki Gothaer TU S.A. może, w danym okresie ubezpieczenia, zwiększyć lub uzupełnić sumę gwarancyjną lub poszczególne podlimity w związku z ich zmniejszeniem lub wyczerpaniem po wypłacie świadczeń.

§ 9

Składka ubezpieczeniowa

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Gothaer TU S.A.
2. Wysokość składki określa się w umowie ubezpieczenia, na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub indywidualnej oceny ryzyka.
3. W braku szczególnych ustaleń, Ubezpieczający obowiązany jest do opłacenia składki wraz z zawarciem umowy ubezpieczenia.
4. Na wniosek Ubezpieczającego składka może zostać rozłożona na raty. Wysokość oraz terminy zapłaty pierwszej i kolejnych rat określa się w umowie ubezpieczenia.
5. Jeżeli Gothaer TU S.A. ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, Gothaer TU S.A. może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia, umowa wygasa z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.
6. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki spowoduje ustanie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. po upływie 7 dni od daty otrzymania przez Ubezpieczającego pisemnego wezwania do zapłaty raty składki i braku zapłaty w tym terminie.
7. Jeżeli zapłata dokonywana jest przelewem bankowym lub przekazem pocztowym, za zapłatę uważa się chwilę złożenia zlecenia zapłaty na rachunek Gothaer TU S.A. w banku lub w urzędzie pocztowym pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające wolne środki finansowe. W przeciwnym razie, za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku Gothaer TU S.A. pełną kwotą wymaganej składki lub jej raty.
8. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Gothaer TU S.A. dokonuje zwrotu składki na pisemny wniosek Ubezpieczającego.

§ 10

Wysokość składki

1. Wysokość składki ubezpieczeniowej jest zależna w szczególności od:
  - 1) rodzaju prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności i posiadanego mienia,
  - 2) zakresu ubezpieczenia,
  - 3) wysokości sumy gwarancyjnej,
  - 4) wysokości obrotów,
  - 5) liczby zatrudnionych osób,
  - 6) funduszu płac,
  - 7) okresu ubezpieczenia,
  - 8) wysokości franszyzy redukcyjnej,
  - 9) indywidualnej oceny ryzyka.
2. Jeżeli za podstawę obliczenia składki jest brany pod uwagę obrót, należy przez niego rozumieć sumę wpływów ze sprzedaży towarów lub usług przewidywaną w okresie ubezpieczenia. Jeżeli za podstawę obliczenia składki przyjmuje się fundusz płac, należy przez to rozumieć sumę wynagrodzeń osobowych, agencyjno-prowizyjnych,

premię stanowiących udział w zysku, nagród i pozostałych wynagrodzeń podlegających podatkowi dochodowemu od osób fizycznych w okresie ubezpieczenia.

3. Jeśli podstawę obliczenia składki stanowi obrót albo fundusz płac, Gothaer TU S.A., opierając się na zadeklarowanych wartościach, może określić składkę minimalną wpłacaną przez Ubezpieczającego w formie zaliczki (tzw. składka minimalna i depozytowa) i rozliczaną po zakończeniu okresu ubezpieczenia na podstawie danych zgodnych z dokumentami księgowymi obrazującymi rzeczywiste obroty osiągnięte w okresie ubezpieczenia lub fundusz płac zrealizowany w tym samym okresie. Po zakończeniu okresu ubezpieczenia Gothaer TU S.A. oblicza ostateczną składkę na podstawie rzeczywistej wielkości branych do kalkulacji danych. Ubezpieczający obowiązany jest w terminie 60 dni po zakończeniu okresu ubezpieczenia podać do wiadomości Gothaer TU S.A. rzeczywiste wartości osiągnięte w okresie ubezpieczenia dla ostatecznego rozliczenia składki ubezpieczeniowej. Jeżeli składka ostateczna jest niższa od składki minimalnej określonej w umowie, różnica nie podlega zwrotowi. Jeżeli składka ostateczna jest wyższa niż składka minimalna, Ubezpieczający winien jest dokonać różnicę w terminie 15 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty. Po upływie tego terminu Gothaer TU S.A. uprawnione jest do naliczenia ustawowych odsetek za opóźnienie.

§ 11 **Prawa i obowiązki** **stron umowy ubez-** **pieczenia**

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które ubezpieczyciel zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez ubezpieczyciela umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia zastrzeżono, że w czasie jej trwania należy zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w §10 ust. 1, Ubezpieczający obowiązany jest zawiadamiać o tych zmianach ubezpieczyciela niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 oraz 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które w naruszeniem ust. 1, 2, 3 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia paragrafów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
5. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są powiadomić Gothaer TU S.A. niezwłocznie o każdym znanym im wypadku, który może spowodować zgłoszenie wobec nich roszczenia.
6. W terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym, Gothaer TU S.A. podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także pisemnie lub drogą elektroniczną informuje Ubezpieczonego lub Uprawnionego na podstawie umowy ubezpieczenia, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.
7. Ubezpieczający i Ubezpieczony są zobowiązani do współpracy z Gothaer TU S.A. w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia.

8. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie dopełnili obowiązków mających na celu ratowanie, zapobieżenie szkodzie lub zmniejszenie jej rozmiarów, Gothaer TU S.A. jest wolny od odpowiedzialności za szkodę powstałą z tego powodu.
9. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są poinformować niezwłocznie Gothaer TU S.A. w sytuacji gdy osoba poszkodowana dochodzi wobec nich roszczeń lub w razie gdy Ubezpieczony powziął informację o wszczęciu w jego sprawie lub przeciwko niemu postępowania przygotowawczego bądź o wytoczeniu powództwa.
10. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są udzielić pełnomocnictw i upoważnień niezbędnych Gothaer TU S.A. do podjęcia działań zmierzających do wyjaśnienia sprawy oraz obrony przed roszczeniami osób trzecich, a w szczególności umożliwić przedstawicielom Gothaer TU S.A. lub osobom działającym na jego zlecenie dokonanie czynności mających na celu ustalenie przyczyn, rozmiarów i okoliczności szkody.
11. W razie zgłoszenia roszczenia, bez zgody Gothaer TU S.A., Ubezpieczający i Ubezpieczony nie są uprawnieni do podejmowania działań zmierzających do jego uznania lub zaspokojenia ani też do zawarcia ugody z osobą poszkodowaną. W razie naruszenia powyższego zakazu, Gothaer TU S.A. zwolnione jest z obowiązku wypłaty odszkodowania lub może zmniejszyć świadczenie stosownie do wpływu, jaki miało działanie Ubezpieczonego na zobowiązania stron, chyba że z uwagi na okoliczności sprawy Ubezpieczony nie mógł postąpić inaczej.
12. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego obowiązków wskazanych w ust. 5, Gothaer TU S.A. może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Gothaer TU S.A. ustalenie okoliczności i skutków szkody.

§ 12 Ustalenie i wypłata odszkodowania

1. Gothaer TU S.A. wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia Poszkodowanego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku postępowania wyjaśniającego przebieg zdarzenia oraz zasadność roszczeń, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Gothaer TU S.A. wypłaci odszkodowanie w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody, w zakresie określonym w dokumencie ubezpieczenia, nie większej jednak niż wysokość sumy gwarancyjnej określonej w dokumencie ubezpieczenia oraz do granic podlimitów tamże wskazanych.
3. Gothaer TU S.A. jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Gothaer TU S.A. albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Gothaer TU S.A. jest zobowiązane wypłacić w terminie 30 dni od daty zawiadomienia o szkodzie.
4. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż zgłoszone roszczenie, Gothaer TU S.A. informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawie prawnej uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.
5. Od ostatecznie wyliczonego odszkodowania potrąca się określoną w dokumencie ubezpieczenia franszyzę redukcyjną.
6. Jeżeli przeciwko Ubezpieczonemu wszczęte zostało postępowanie karne lub cywilne o wypłatę odszkodowania Ubezpieczony obowiązany jest niezwłocznie, nie później

niż w ciągu 3 dni od otrzymania informacji o wszczęciu postępowania (otrzymania pisma, pozwu, postanowienia lub innego dokumentu) poinformować Gothaer TU S.A. Ubezpieczony jest obowiązany do podjęcia współpracy, która umożliwi wystąpienie przez Gothaer TU S.A. w postępowaniu cywilnym z interwencją uboczną w celu obrony przed nieuzasadnionym roszczeniem, zawarcia ugody lub uznania roszczenia. W granicach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej Gothaer TU S.A. przystąpi do sporu w charakterze interwenienta ubocznego jeżeli uzna to za celowe.

7. Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć do Gothaer TU S.A. dokumenty o których mowa w §12 ust. 6 w terminie umożliwiającym wniesienie środka odwoławczego.
8. Jeżeli przeciwko sprawcy wypadku zostało wszczęte postępowanie karne lub Poszkodowany wystąpi z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, a Ubezpieczony nie wykonał obowiązków wynikających z §11 ust. 1 lub §12 ust. 6 lub 7 Gothaer TU S.A. nie pokrywa kosztów o których mowa w §6 ust. 2 pkt 2 oraz odsetek i kosztów procesu zasądzonych w postępowaniu sądowym od Ubezpieczającego w takim zakresie w jakim odpowiednie zawiadomienie pozwoliłoby uniknąć ich należności.

§ 13

Sprawy sporne

1. Skargi lub zażalenia związane z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia może zgłosić Ubezpieczający, Ubezpieczony, Poszkodowany lub Uprawniony z tej umowy osobiście albo za pośrednictwem pełnomocnika lub pośtańca.
2. Skargi lub zażalenia należy zgłaszać w formie pisemnej poprzez e-mail, fax, pocztę albo złożyć we właściwej jednostce organizacyjnej Gothaer TU S.A., zgodnie z zapisem ust. 3 i 4, w sposób umożliwiający identyfikację osoby zgłaszającej oraz przedmiotu sporu i zawierać w szczególności:
  - 1) imię i nazwisko osoby zgłaszającej skargę lub zażalenie wraz z jej danymi adresowymi oraz numerem telefonu,
  - 2) numer polisy oraz o ile jest nr szkody oraz nazwę Ubezpieczającego,
  - 3) opis sytuacji będącej przedmiotem sporu,
  - 4) treść żądania wraz z uzasadnieniem.
3. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 6, skargi i zażalenia dotyczące zawarcia umowy ubezpieczenia należy zgłaszać do kierownika jednostki organizacyjnej właściwej dla miejsca zawarcia umowy lub przedmiotu reklamacji. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Spółka powiadamia zgłaszającego reklamację w formie pisemnej. Jeżeli zgłaszający reklamację nie zgadza się z otrzymanym stanowiskiem kierownika jednostki organizacyjnej ma prawo, za pośrednictwem tej jednostki lub bezpośrednio, skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie reklamacji do Centrali Gothaer TU S.A. Właściwa jednostka Centrali Gothaer TU S.A. rozpatrująca reklamację zajmuje stanowisko w formie pisemnej, w terminie 30 dni od dnia wpływu reklamacji.
4. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 6, skargi i zażalenia w sprawie rozpatrzenia roszczenia o odszkodowanie/świadczenie należy zgłaszać do Centrali Gothaer TU S.A. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Gdyby rozpatrzenie skargi lub zażalenia w powyższym terminie okazało się niemożliwe, Gothaer TU S.A. poinformuje o tym osobę zainteresowaną oraz rozpatrzy skargę lub zażalenie w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności ich rozpatrzenie stało się możliwe. O sposobie rozpatrzenia skargi lub zażalenia Gothaer TU S.A. powiadamia zgłaszającego w formie pisemnej. Jeżeli zgłaszający skargę lub zażalenie nie zgadza się z otrzymanym stanowiskiem Centrali Gothaer TU S.A. może dochodzić roszczeń na drodze sądowej.
5. Gothaer TU S.A. ma obowiązek udostępnić osobom określonym w ust. 1. informacje

i dokumenty, które miały wpływ na ustalenie odpowiedzialności Gothaer TU S.A. lub wysokości świadczenia. Osoby te mają prawo wglądu do akt szkodowych i sporządzenia na swój koszt odpisów lub kserokopii dokumentów akt szkodowych.

6. Zgłaszający skargę lub zażalenie może zwrócić się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta oraz do Rzecznika Ubezpieczonych.
7. Na zgodny wniosek stron, spór może zostać rozstrzygnięty przez Sąd Polubowny przy Rzeczniku Ubezpieczonych.
8. Zgłaszającemu skargę lub zażalenie przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uposażonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
9. Gothaer TU S.A. podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 14 Roszczenia regresowe

1. Z dniem zapłaty odszkodowania, do jego wysokości, przechodzą na Gothaer TU S.A. przysługujące Ubezpieczonemu roszczenia wobec osób trzecich odpowiedzialnych za szkodę.
2. Jeżeli Gothaer TU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Gothaer TU S.A.
3. Nie przechodzą na Gothaer TU S.A. roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że szkoda została wyrządzona umyślnie.

§ 15 Zawiadomienia i oświadczenia

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia związane z realizacją umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest składać do Gothaer TU S.A. na piśmie.
2. Zawiadomienia i oświadczenia składane agentowi ubezpieczeniowemu uznaje się za złożone zakładowi ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy działa.
3. W wypadku zawiadomień lub oświadczeń wysyłanych listem poleconym o dotrzymaniu określonych w OWU terminów decyduje data stempla pocztowego.

§ 16 Wejście OWU w życie

Niniejsze OWU zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 101/12 z dnia 20 września 2012r. i wchodzi w życie z dniem 1 października 2012r.

§ 17 Klauzule dodatkowe

Ochroną ubezpieczeniową, w zakresie określonym w niniejszych Klauzulach, mogą być objęte ryzyka zajścia szkód wymienionych w §5 ust. 2

Członek Zarządu

Adam Dwulecki

Członek Zarządu

Artur Stępień

Klauzule do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i posiadania mienia

Klauzula nr 1

Włączenie odpowiedzialności za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 1) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jednak z wyłączeniem szkód powstałych na terytorium USA, Kanady i terenów pozostających pod ich jurysdykcją.
2. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 1000 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.

Klauzula nr 1a

Włączenie odpowiedzialności za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z włączeniem terytorium USA, Kanady i terenów pozostających pod ich jurysdykcją

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 1) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terytorium USA, Kanady i terenów pozostających pod ich jurysdykcją.
2. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10 000 USD (jej równowartość liczona jest według kursu średniego USD w Narodowym Banku Polskim z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia) dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej związanej z działalnością Ubezpieczonego przez jednostki organizacyjne mające siedzibę i prowadzące działalność na terytorium USA, Kanady i terenów pozostających pod ich jurysdykcją.
4. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) mające postać odszkodowań o charakterze represyjnym (punitive, exemplary damages), w szczególności kar administracyjnych,
  - 2) powstałe w związku z posiadaniem lub wynajmowaniem lokali na przedstawicielstwa, magazynów, pomieszczeń wystawowych, centrów produkcyjnych itp.,
  - 3) szkód związanych z wypadkami przy pracy czy chorobami zawodowymi pracowników własnych, jak również świadczących usługi na podstawie umowy zlecenia, umowy o dzieło czy też innego stosunku prawnego.

Klauzula nr 2

Włączenie odpowiedzialności za szkody w pomieszczeniach i budynkach będących przedmiotem najmu, dzierżawy lub użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy o podobnym charakterze

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 2) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody spowodowane przez pożar, wybuch, wodę wodociągową oraz ścieki we wziętych w najem, dzierżawę lub użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy o podobnym charakterze budynkach i pomieszczeniach.
2. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody w nieruchomościach wziętych w leasing.

Klauzula nr 3

Włączenie odpowiedzialności za szkody w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 3) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, użyczenia, dzierżawy, leasingu albo innych umów o podobnym charakterze i wykorzystywanych w prowadzonej działalności.
2. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wyrządzone w przedmiotach posiadających wartość naukową, artystyczną, zabytkową, kolekcjonerską,
  - 2) będące następstwem zwykłego zużycia lub nadmiernego obciążenia rzeczy,
  - 3) w wyrobach ze szkła, terakoty, ceramiki lub tworzyw sztucznych, chyba że stanowią część składową rzeczy o których mowa w ust. 1,
  - 4) w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, a także w rzeczach w nich pozostawionych.
3. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.

Klauzula nr 4

Włączenie odpowiedzialności za szkody osobowe wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (OC pracodawcy)

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 4) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody osobowe z tytułu wypadków przy pracy w rozumieniu ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2002r. Nr 199, poz. 1673 z późn. zm.).

2. Ochroną ubezpieczeniową są objęte wyłącznie roszczenia pracowników Ubezpieczonego wskazanego z nazwy w dokumencie ubezpieczenia.
3. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) z tytułu powstania chorób zawodowych, zawałów lub udarów,
  - 2) polegające na roszczeniach regresowych jakiegokolwiek instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń z tytułu wypadku przy pracy oraz świadczeń przysługujących Poszkodowanemu na podstawie przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
4. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w umowie ubezpieczenia.

Klauzula nr 4a

Włączenie odpowiedzialności za szkody osobowe i/lub rzeczowe wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (OC pracodawcy)

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 4) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe z tytułu wypadków przy pracy w rozumieniu ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2002r. Nr 199, poz. 1673 z późn. zm.).
2. Ochroną ubezpieczeniową są objęte wyłącznie roszczenia pracowników Ubezpieczonego wskazanego w dokumencie ubezpieczenia.
3. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) z tytułu powstania chorób zawodowych, zawałów lub udarów,
  - 2) polegające na roszczeniach regresowych jakiegokolwiek instytucji zobowiązanej do wypłaty świadczeń z tytułu wypadku przy pracy oraz świadczeń przysługujących Poszkodowanemu na podstawie przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
4. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w umowie ubezpieczenia.

Klauzula nr 5

Włączenie odpowiedzialności za szkody w środkach transportu należących do osób trzecich powstałych podczas lub wskutek ich załadunku oraz rozładunku

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 5) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody w środkach transportu należących do osób trzecich powstałych podczas lub wskutek ich załadunku oraz rozładunku.

Klauzula nr 6

Włączenie odpowiedzialności za szkody powstałe pośrednio lub bezpośrednio z emisji, wycieku, uwalniania się lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 6) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego z tytułu:
  - 1) szkód osobowych i rzeczowych powstałych pośrednio lub bezpośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych,
  - 2) kosztów usunięcia, neutralizacji lub oczyszczania gleby z substancji zanieczyszczających poniesionych przez osoby trzecie.
2. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej Klauzuli istnieje, o ile szkody i koszty są spowodowane przez nagłe, możliwe do zidentyfikowania, nieprzewidywalne, pojedyncze, niezamierzone zdarzenie, odbiegające od prawidłowej pracy zakładu, które w całości zaistniało w określonym czasie i miejscu i które zostało stwierdzone w ciągu 72 godzin od momentu jego zaistnienia.
3. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) w postaci kosztów badania, monitorowania lub kontroli zanieczyszczenia środowiska i substancji szkodliwych dla środowiska,
  - 2) w postaci kosztów usuwania substancji szkodliwych dla środowiska z nieruchomości, która jest własnością, w posiadaniu, dzierżawie lub w inny sposób w pieczy Ubezpieczonego. Niniejsze wyłączenie nie będzie miało zastosowania w sytuacji gdy koszty te były celowe dla zmniejszenia szkód pokrytych niniejszą Klauzulą,
  - 3) spowodowane działaniami podziemnymi i z powodu naruszenia, uszkodzenia lub zniszczenia substancji podziemnych (np. ropy naftowej, gazu).
4. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.
5. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 1 000 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.

Klauzula nr 7

Włączenie odpowiedzialności za szkody spowodowane w związku z organizowaniem imprez

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 7) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego z tytułu szkód osobowych lub rzeczowych powstałych w związku z organizowaniem przez Ubezpieczonego imprez.
2. Ubezpieczenie nie dotyczy organizacji imprez w rozumieniu Ustawy z 22 sierpnia 1997r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U nr 120 z 2001r. poz. 1298 z późn. zm.) podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu OC we wskazanym zakresie.

3. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wyrządzone w związku z nieodbyciem się imprezy,
  - 2) wyrządzonych służbom ochrony i porządkowym, jednostkom Policji, Straży Pożarnej oraz służby zdrowia jak również szkody wyrządzone przez te służby i jednostki,
  - 3) spowodowanych pokazem sztucznych ogni, fajerwerków lub innych pokazów pirotechnicznych oraz organizowaniem wyścigów,
  - 4) wyrządzone wykonawcom biorącym udział w imprezie, zawodnikom, sędziom jak również szkody wyrządzone przez nich,
  - 5) powstałe poza miejscem imprezy.
4. Ubezpieczony zobowiązany jest do przeprowadzenia imprezy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności przepisami o ochronie życia i zdrowia, o ochronie przeciwpożarowej, prawa budowlanego, dozoru technicznym.
5. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.

Klauzula nr 8

Włączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez podwykonawców

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 8) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną podwykonawców za szkody wyrządzone osobom trzecim w zakresie prac, czynności lub usług wykonywanych w imieniu Ubezpieczonego lub na jego rzecz.
2. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli, jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.

Klauzula nr 9

Włączenie odpowiedzialności za szkody w rzeczach ruchomych znajdujących się w piecy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub też stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 9) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody w rzeczach ruchomych:
  - 1) znajdujących się w piecy Ubezpieczonego, pod jego dozorem lub kontrolą, które wystąpiły na skutek uszkodzenia tego mienia, zniszczenia oraz utraty wynikającej z kradzieży z włamaniem lub rozboju,
  - 2) stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania lub innych czynności, wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego, które powstały w trakcie ich wykonywania. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. rozpoczyna się w momencie przyjęcia rzeczy i trwa, aż do chwili jej wydania.
2. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:

- 1) wyrządzone w przedmiotach posiadających wartość naukową, artystyczną, zabytkową, kolekcjonerską,
  - 2) w wartościach pieniężnych i wszelkiego rodzaju dokumentach,
  - 3) w rzeczach użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu oraz innych umów o podobnym charakterze,
  - 4) w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, a także w rzeczach w nich pozostawionych,
  - 5) polegających na zaginięciu, podmieianie, brakach inwentarzowych mienia wynikających z poświadczenia nieprawdy, podstępny, wymuszenia, szantażu, przywłaszczenia, niszczenia, usuwania, ukrywania, przerabiania lub podrabiania dokumentów, wprowadzania w błąd.
3. W razie utraty rzeczy w wyniku kradzieży z włamaniem lub rozboju, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 48 godzin, zawiadomić policję o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym, pod rygorem odmowy bądź ograniczenia wypłaty odszkodowania.
  4. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia,
  5. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 500 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.

Klauzula nr 10

Włączenie odpowiedzialności za szkody powodujące roszczenia pomiędzy Ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (odpowiedzialność wzajemna)

1. Odmiennie od postanowień § 5 ust. 2 pkt 10) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody rzeczowe i osobowe powodujące roszczenia pomiędzy Ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia.
2. O ile nie umówiono się inaczej Ubezpieczenie obejmuje wyłącznie roszczenia między podmiotami wymienionymi z nazwy w dokumencie ubezpieczenia.
3. Gothaer TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone pracownikiem przez pracodawcę oraz za szkody wyrządzone pracodawcy przez pracowników, bez względu na formę prawną zatrudnienia:
4. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w umowie ubezpieczenia,
5. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 500 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.

Klauzula nr 11

Włączenie odpowiedzialności cywilnej wspólnoty mieszkaniowej

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 11) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego z tytułu szkód osobowych lub rzeczowych powstałych w związku z posiadaniem i użytkowaniem części wspólnych nieruchomości, przez które należy rozumieć w szczególności:
  - 1) budynki oraz wszelkiego rodzaju pomieszczenia przynależne (piwnice, garaże, suszarnie, wózkownie, „rowerownie”) oraz wszelkiego rodzaju schowki nie służące do celów mieszkalnych ani usługowych jak również wszelkiego typu instalacje w które wyposażona jest nieruchomość wspólna,
  - 2) parkingi znajdujące się na terenie nieruchomości,
  - 3) dziedziczne i ogrody należące do Ubezpieczonego,
  - 4) urządzenia rekreacyjne i inne usytuowane na terenie nieruchomości wspólnej,
  - 5) drzewa i rośliny znajdujące się na terenie nieruchomości wspólnej.
2. Przez wspólnotę mieszkaniową należy rozumieć ogół właścicieli, których lokale wchodzi w skład określonej nieruchomości zgodnie z ustawą z 24 czerwca 1994r. o własności lokali (Dz.U. nr 80 z 2000r. poz. 903 z późn. zm.).
3. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) polegające na uszkodzeniu, kradzieży lub rabunku samochodów oraz mienia w nich pozostawionego,
  - 2) za które ponosi odpowiedzialność właściciel lokalu wchodzącego w skład wspólnoty z racji posiadania i użytkowania tego lokalu.
4. Wiedza posiadana przez Zarząd wspólnoty lub organ upoważniony do podejmowania decyzji w sprawie bieżącej eksploatacji lub utrzymania posiadanego przez Ubezpieczonego mienia o istniejącym zagrożeniu wyrządzenia szkody i niepodjęcie prawidłowych i skutecznych działań w celu ich wyeliminowania lub ograniczenia, będzie traktowana jako wina umyślna.

Klauzula nr 12

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody poniesione przez osoby trzecie z powodu wadliwości produktu finalnego, powstającego dopiero w wyniku połączenia lub zmieszania produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego z innymi wyrobami (pomieszanie, połączenie)

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 12) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody, poniesione przez osoby trzecie z powodu wadliwości produktu finalnego, powstającego dopiero w wyniku połączenia lub zmieszania produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego z innymi wyrobami.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje wyłącznie:
  - 1) nakłady poniesione na wytworzenie produktu docelowego, który nie może być zbyty, z wyłączeniem kosztów poniesionych na zakup wadliwego produktu przez Ubezpieczonego,

- 2) nakłady poniesione dodatkowo w celu usunięcia wady z produktu finalnego, z zastrzeżeniem że Gothaer TU S.A. nie pokryje części kosztów, która odpowiada stosunkowi zapłaty za dostarczony wadliwy produkt do oczekiwanej ceny sprzedaży produktu końcowego w stanie nieuszkodzonym,
  - 3) inne straty poniesione przez osobę trzecią na skutek tego, że produkt końcowy nie może być sprzedany lub może być sprzedany tylko po obniżonej cenie, z zastrzeżeniem że Gothaer TU S.A. nie pokryje części kosztów, która odpowiada stosunkowi zapłaty za dostarczony wadliwy produkt do oczekiwanej ceny sprzedaży produktu końcowego w stanie nieuszkodzonym,
  - 4) koszty poniesione przez osoby trzecie na wyszukanie wadliwych produktów pochodzących od Ubezpieczonego, przed ich dalszym przetworzeniem oraz nakłady konieczne na ich wyszukanie łącznie z kosztami identyfikacji i wysortowania niewadliwych produktów końcowych,
  - 5) koszty powstałe bezpośrednio u osoby trzeciej, wytwarzającej wadliwy produkt finalny na skutek zatrzymania lub opóźnienia procesu produkcji ze względu na właściwości stosowanej technologii wytwarzania.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód następczych innych niż określone w ust. 2 pkt 5) a w szczególności niemożności zrealizowania przez osobę trzecią jej zobowiązań umownych.
  4. Ochrona ubezpieczeniowa udzielona w ramach niniejszej Klauzuli obejmuje tylko i wyłącznie szkody, spowodowane przez produkty wprowadzone do obrotu w okresie ubezpieczenia, po uzgodnieniu i wykupieniu przez Ubezpieczonego niniejszej Klauzuli.
  5. W rozumieniu niniejszej Klauzuli za chwilę powstania szkody uznaje się moment połączenia lub zmieszania po raz pierwszy wadliwego produktu Ubezpieczonego z innymi wyrobami.
  6. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody, o których mowa powyżej, jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.
  7. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 1 000 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.
  8. W zakresie objętym niniejszą Klauzulą nie stosuje się wyłączenia roszczeń wynikających z przepisów o rękojmi i niezgodności towaru z umową §3 ust. 6.

Klauzula nr 13

Włączenie odpowiedzialności za szkody poniesione przez osoby trzecie, z powodu wadliwości wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przerobione za pomocą maszyn, urządzeń i ich części wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 13) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody, poniesione przez osoby trzecie z powodu wadliwości wyrobów, które zostały wyprodukowane, poddane obróbce lub przerobione za pomocą maszyn, urządzeń (także urządzeń z zakresu techniki sterowania, pomiaru i automatyki oraz form i narzędzi) i ich części wyprodukowanych, dostarczonych, montowanych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego.

2. Zakres ubezpieczenia obejmuje wyłącznie:
- 1) nakłady poniesione przez osoby trzecie na wyprodukowanie, poddanie obróbce lub przetworzenie wyżej wymienionych wadliwych wyrobów,
  - 2) nakłady poniesione dodatkowo w związku z prawnie lub ekonomicznie koniecznymi poprawkami wyrobów wyprodukowanych, poddanych obróbce lub przetworzonych przy pomocy wyżej wymienionych maszyn i urządzeń bądź nakłady, które powstały w związku z zastosowaniem innego sposobu usunięcia szkody,
  - 3) inne straty wynikające z niemożności sprzedaży lub konieczności sprzedaży po obniżonej cenie wyrobów wyprodukowanych, poddanych obróbce lub przetworzonych za pomocą maszyn i urządzeń dostarczonych przez Ubezpieczonego,
  - 4) koszty sortowania obejmujące nakłady konieczne na wyszukanie, łącznie z kosztami identyfikacji i wysortowania niewadliwych wyrobów,
  - 5) koszty powstałe bezpośrednio u osoby trzeciej, wytwarzającej wadliwy produkt finalny na skutek zatrzymania lub opóźnienia procesu produkcji ze względu na właściwości stosowanej technologii wytwarzania.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód następujących innych niż określone w ust. 2 pkt 5) a w szczególności niemożności zrealizowania przez osobę trzecią jej zobowiązań umownych.
4. Ochrona ubezpieczeniowa udzielona w ramach niniejszej Klauzuli obejmuje tylko i wyłącznie szkody, spowodowane przez produkty wprowadzone do obrotu w okresie ubezpieczenia, po uzgodnieniu i wykupieniu przez Ubezpieczonego niniejszej Klauzuli.
5. W rozumieniu niniejszej Klauzuli za chwilę powstania szkody uznaje się moment wyprodukowania, poddania obróbce lub przetworzenia wyrobu po raz pierwszy.
6. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia,
7. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 1 000 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.

Klauzula nr 14

Włączenie odpowiedzialności za szkody poniesione przez osoby trzecie na dalsze przetworzenie lub dalszą obróbkę wadliwych produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego, bez ich połączenia lub mieszania z innymi wyrobami, jeżeli produkt końcowy powstający w wyniku przetworzenia lub dalszej obróbki nie może być sprzedany

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 14) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za nakłady, poniesione przez osoby trzecie na dalsze przetworzenie lub dalszą obróbkę wadliwych produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego, bez ich łączenia lub mieszania z innymi wyrobami, jeżeli produkt finalny powstający w wyniku przetworzenia lub dalszej obróbki wadliwego produktu nie może być sprzedany. Ochrona istnieje pod warunkiem, że koszty te nie zostały poniesione na usunięcie wady w dostarczonej produkcie.

2. Zakres ubezpieczenia obejmuje wyłącznie:
  - 1) koszty produkcji poniesione przez osoby trzecie, z wyłączeniem kosztów zakupu wadliwego produktu, albo
  - 2) w razie obniżenia ceny przerobionego produktu, w miejsce kosztów produkcji Gothaer TU S.A. pokrywa wyłącznie straty wynikające z obniżenia ceny, z zastrzeżeniem że nie pokrywa strat w tej części, która stanowi stosunek zapłaty za dostarczony produkt do ceny, za którą przerobiony produkt mógłby być sprzedany, gdyby produkt dostarczony przez Ubezpieczonego nie był wadliwy, albo
  - 3) w razie usunięcia wady z produktu końcowego w drodze ekonomicznie uzasadnionego procesu poprawiania produktu, Gothaer TU S.A. pokryje koszty takiego procesu, z zastrzeżeniem że nie pokrywa kosztów i strat w części, która stanowi stosunek zapłaty za dostarczony produkt do ceny, za którą przerobiony produkt mógłby być sprzedany, gdyby produkt dostarczony przez Ubezpieczonego nie był wadliwy, albo
  - 4) koszty poniesione przez osoby trzecie na wyszukanie wadliwych produktów pochodzących od Ubezpieczonego, jednakże przed ich dalszym przetworzeniem oraz nakłady konieczne na wyszukanie łącznie z kosztami identyfikacji i wysortowania niewadliwych produktów końcowych.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód następczych takich jak np. przestój w produkcji a w szczególności niemożności zrealizowania przez osobę trzecią jej zobowiązań umownych.
4. W zakresie objętym niniejszą Klauzulą nie stosuje się wyłączenia roszczeń wynikających z przepisów o rękojmi i niezgodności towaru z umową §3 ust 6.
5. Ochrona ubezpieczeniowa udzielona w ramach niniejszej Klauzuli obejmuje tylko i wyłącznie szkody, spowodowane przez produkty wprowadzone do obrotu w okresie ubezpieczenia, po uzgodnieniu i wykupieniu przez Ubezpieczonego niniejszej Klauzuli.
6. W rozumieniu niniejszej Klauzuli za chwilę powstania szkody uznaje się moment przetworzenia lub dalszej obróbki po raz pierwszy wadliwego produktu Ubezpieczonego.
7. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody, objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.
8. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 1 000 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.

Klauzula nr 15

Włączenie odpowiedzialności za koszty osób trzecich poniesione na usunięcie, demontaż lub odstonięcie wadliwych produktów oraz na montaż, umocowanie lub położenie produktu bez wad

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 15) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego z tytułu kosztów poniesionych przez osoby trzecie w związku z koniecznością usunięcia, demontażu lub odstonięcia wadliwych produktów po raz pierwszy, oraz montażu, umocowania lub położenia produktu bez wad.
2. Ochroną ubezpieczeniową są wyłącznie objęte koszty poniesione na zastąpienie

wadliwego produktu, w szczególności :

- 1) koszty wyszukania wadliwego produktu dostarczonego przez Ubezpieczonego,
  - 2) koszty podróży, diet, noclegów i wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach,
  - 3) koszty rusztowań, dźwigów i innych urządzeń.
3. W sytuacji gdy wymontowanie produktu wadliwego nie jest możliwe, opłacalne czy też racjonalnie uzasadnione, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje koszty postępowania zastępczego, nieprzekraczające jednak kosztów wymiany wadliwego produktu. W ramach postępowania zastępczego zamiast wymiany wadliwego produktu zostaje podjęty inny odpowiedni środek w celu zapobieżenia następstwom wady.
4. Gothaer TU S.A. nie odpowiada w zakresie wskazanym w niniejszej Klauzuli za szkody, za które jego odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień niniejszych OWU oraz dodatkowo za szkody i straty:
- 1) wynikłe z sytuacji, w których Ubezpieczony sam zainstalował lub zamontował wadliwy produkt lub też zlecił jego montaż czy instalację we własnym imieniu i na własny rachunek, jednakże niniejsze wyłączenie nie obowiązuje w sytuacji gdy Ubezpieczony dowiedzie, że konieczność demontażu wynika z innego powodu niż wadliwy montaż lub instalacja,
  - 2) związane z zakupem produktu wolnego od wad, w tym także cła i kosztów jego transportu do poszkodowanego,
  - 3) wówczas gdy wadliwy produkt stanowi część składową pojazdów samochodowych, urządzeń oraz statków pływających, powietrznych i kosmicznych, chyba że Ubezpieczony nie wiedział ani przy dołożeniu należytej staranności nie mógł wiedzieć, że jego produkty są wykorzystywane do takich celów.
5. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód następczych takich jak np. przestój w produkcji a w szczególności niemożności zrealizowania przez osobę trzecią jej zobowiązań umownych.
6. W zakresie objętym niniejszą Klauzulą nie stosuje się wyłączenia roszczeń wynikających z przepisów o rękojmi i niezgodności towaru z umową §3 ust. 6.
7. Ochrona ubezpieczeniowa udzielona w ramach niniejszej Klauzuli obejmuje tylko i wyłącznie szkody, spowodowane przez produkty wprowadzone do obrotu w okresie ubezpieczenia, po uzgodnieniu i wykupieniu przez Ubezpieczonego niniejszej Klauzuli.
8. W rozumieniu niniejszej Klauzuli za chwilę powstania szkody uznaje się moment zamontowania po raz pierwszy wadliwego produktu Ubezpieczonego.
9. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.
10. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 1000 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.

Klauzula nr 16

Włączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez dostarczoną lub wyprodukowaną energię oraz szkody wynikłe z niedostarczenia energii lub dostarczenia energii o parametrach innych niż uzgodnione

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 16) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody rzeczowe wyrządzone przez dostarczoną lub wyprodukowaną energię oraz szkód wynikłych z dostarczenia energii o parametrach innych niż uzgodnione.
2. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.

Klauzula nr 17

Włączenie odpowiedzialności za czyste szkody majątkowe

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 17) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za czyste szkody majątkowe.
2. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) wynikające z odpowiedzialności za produkt i wykonane usługi,
  - 2) spowodowane przez stałe emisje (np. szумы, zapachy, wstrząsy),
  - 3) spowodowane w związku z działalnością w zakresie projektowania, doradztwa, kierowania budową lub montażem, polegającą na kontroli, opiniowaniu itp.,
  - 4) wynikające z działań związanych z transakcjami finansowymi, kredytowymi, ubezpieczeniowymi, leasingowymi, w obrocie nieruchomościami,
  - 5) wynikające z prowadzenia kasy i wszelkiego rodzaju płatności, nadużycia zaufania oraz sprzeniewierzenia,
  - 6) powstałe w wyniku utraty pieniędzy, książeczek oszczędnościowych, dokumentów i papierów wartościowych,
  - 7) wynikających z niedotrzymania terminów, kosztorysów wstępnych i innych kosztorysów,
  - 8) wynikające z błędów w oprogramowaniu, błędnej instalacji oprogramowania, racjonalizacji, automatyzacji,
  - 9) wynikające z naruszenia przepisów zawartych w ustawie o ochronie danych osobowych oraz naruszenia praw autorskich i licencyjnych, prawa o nieuczciwej konkurencji, prawa antymonopolowego,
  - 10) wynikające z działalności reklamowej,
  - 11) związane ze stosunkiem pracy,
  - 12) powstałych w związku ze sprawowaniem funkcji członka władz spółki kapitałowej,
  - 13) powstałe w związku z pośrednictwem i organizowaniem podróży i turystyki,
  - 14) związane z niedostarczeniem energii,

- 15) związane z koniecznością zapłaty kar umownych i innych,
  - 16) powstałe w wyniku udzielanych porad, zaleceń lub instrukcji powiązanych kapitałowo podmiotom, to samo dotyczy błędnych lub nieprzeprowadzonych czynności kontrolnych.
3. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.
  4. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 1 000 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.

Klauzula nr 18

Włączenie odpowiedzialności za szkody wynikłe z posiadania czy użytkowania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innego sprzętu wywołującego drgania lub wibracje

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2. pkt 18) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wynikłe z posiadania czy użytkowania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innego sprzętu wywołującego drgania lub wibracje.
2. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:
  - 1) których powstanie jest pewne ze względu na rodzaj prowadzonych prac lub sposób ich wykonania,
  - 2) polegających na uszkodzeniach powierzchniowych, które ani nie pogarszają stateczności mienia ani nie zagrażają ich użytkownikom.
3. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.
4. W odniesieniu do odpowiedzialności przyjętej na podstawie niniejszej Klauzuli wprowadza się dodatkowo franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania nie mniej niż 1 000 zł dla każdej objętej ubezpieczeniem szkody, chyba że ustalono inaczej.

Klauzula nr 19

Włączenie odpowiedzialności za szkody wynikłe z prowadzenia prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych

1. Odmienne od postanowień §5 ust. 2 pkt 19) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wynikłe z prowadzenia prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych.
2. Oprócz wyłączeń określonych w §5 OWU, Gothaer TU S.A. nie ponosi również odpowiedzialności za szkody:

- 1) związane z pracami wyburzeniowymi w okręgu o promieniu nie przekraczającym wysokości wyburzanej budowli, a w odniesieniu do prac wyburzeniowych i rozbiórkowych prowadzonych z użyciem materiałów wybuchowych - w promieniu nie przekraczającym 100 m.

Klauzula nr 20

Włączenie odpowiedzialności za szkody polegające na utracie, zaginięciu lub zniszczeniu dokumentów powierzonych ubezpieczonemu

1. Odmiennie od postanowień §5 ust. 2 pkt 20) OWU, na mocy niniejszej Klauzuli włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody polegające na utracie, zaginięciu lub zniszczeniu dokumentów powierzonych Ubezpieczonemu w związku z prowadzoną przez niego działalnością objętą ubezpieczeniem.
2. W odniesieniu do tego ryzyka Gothaer TU S.A. pokryje jedynie faktyczne koszty ich odtworzenia. Szkody i straty będące następstwem utraty, zniszczenia lub zagubienia dokumentów nie są pokryte.
3. Odpowiedzialność Gothaer TU S.A. za szkody, o których mowa powyżej objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej Klauzuli jest ograniczona do wysokości podlimitu określonego w dokumencie ubezpieczenia.

Notatki

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

GOTHAER TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ S.A.
ul. Wołoska 22A, 02-675 Warszawa
tel.: (22) 469 69 69,
fax: (22) 469 69 70
e-mail: kontakt@gothaer.pl
www.gothaer.pl